

Subject : Geography (G-1)

Day : Wednesday
Date : 06/04/2016

Time : 11.00 AM TO 02.00 PM
Max Marks : 80 Total Pages : 3

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Neat diagram must be drawn **WHEREVER** necessary.
- 4) Use of map stencils is **ALLOWED**.
- 5) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.

SECTION - I

Q. 1 Attempt **ANY TWO** of the following: (16)

- a) State and explain Alfred Wegener's Theory of continental drift.
- b) Explain the types of weathering with examples.
- c) Explain causes and effects of earthquakes.
- d) Explain the interior of the Earth with diagram.

Q. 2 Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)

- a) 'V' shaped valleys
- b) Volcanoes
- c) Sedimentary rocks
- d) Soil formation
- e) Work of winds
- f) Delta region

SECTION - II

Q. 3 Attempt **ANY TWO** of the following: (16)

- a) Explain meaning and structure of atmosphere.
- b) Write an account of ozone layer of atmosphere.
- c) Explain the nature of ocean floor with diagram.
- d) Write an account of monsoon winds in India.

Q. 4 Attempt **ANY TWO** of the following: (16)

- a) Explain the types of Rainfall.
- b) Describe the pressure belts.
- c) Explain the factors influencing insolation.
- d) Explain the factors affecting on salinity of sea water.

Q. 5 Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)

- a) Effects of the ocean current
- b) Composition of the atmosphere
- c) Inversion of temperature
- d) Global winds
- e) Air mass
- f) Tsunami

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढाव्यात.
- ४) नकाशा स्टेन्सिल्स वापरण्यास परवानगी आहे.
- ५) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
- ६) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

विभाग-१

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) अल्फ्रेड वेगनराचा भूखंडवहन सिध्दांत स्पष्ट करा.
 - ब) विदारणाचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
 - क) भूकंपाची कारणे सांगून परिणाम स्पष्ट करा.
 - ड) पृथ्वीच्या अंतरंगाचे वर्णन आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
- प्र.२ टीपा लिहा (कोणतेही चार) (१६)
- अ) 'व्ही' आकाराची दरी
 - ब) ज्वालामुखी
 - क) स्तरीत खडक
 - ड) मृदा निर्मिती
 - इ) वाऱ्यांचे कार्य
 - फ) त्रिभूज प्रदेश

विभाग-२

- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) वातावरणाचा अर्थ सांगून रचना स्पष्ट करा.
 - ब) वातावरणातील ओझोन थराचा वृत्तांत लिहा.
 - क) सागरतल रचना आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
 - ड) भारतातील मोसमी वाऱ्यांचे वर्णन करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१६)
- अ) पर्जन्याचे प्रकार विषद करा.
 - ब) वायुभारपट्ट्यांचे वर्णन करा.
 - क) सौरशक्तीच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
 - ड) सागरजलाच्या क्षारतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.५ टीपा लिहा (कोणतेही चार) (१६)
- अ) सागरी प्रवाहाचे परिणाम
 - ब) वातावरणाचे घटक
 - क) तापमानाची विपरितता
 - ड) वैश्विक वारे
 - इ) वायुराशी
 - फ) त्सुनामी

* * *

हिंदी रूपांतर

सूचना:

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- २) दाहिने बाजू के अंक पूर्ण गुण दर्शाते हैं।
- ३) आवश्यकता के अनुसार सुबक आकृतियाँ निकालिए।
- ४) नक्शा स्टेन्सिल्स का वापर कर सकते हैं।
- ५) दोनों विभागों के उत्तर एकही उत्तरपत्रिकामें लिखिए।
- ६) संदर्भ के लिए मूल इंग्रजी प्रश्नपत्रिका का संदर्भ लिजिए।

विभाग-१

- प्र.१ निम्नलिखित प्रश्नोंमेंसे कोई भी दो के जबाब लिखिए। (१६)
- अ) अल्फ्रेड वेगनरका भू-खंडवहन सिद्धांत स्पष्ट कीजिए।
 - ब) विदारण के विविध प्रकारोंको स्पष्ट कीजिए।
 - क) धरणीकंप के कारण बताकर परिणाम स्पष्ट कीजिए।
 - ड) पृथ्वी के अंतरंग का वर्णन आकृतिके साथ कीजिए।
- प्र.२ टिपण्णियाँ लिखिए। (सीर्फ चार) (१६)
- अ) 'व्ही' आकार की दरी
 - ब) ज्वालामुखी
 - क) स्तरीत चट्टान
 - ड) मृदा निर्मिती
 - इ) वायु का कार्य
 - फ) त्रिभूज प्रदेश

विभाग-२

- प्र.३ निम्नलिखित प्रश्नोंमेंसे कोई भी दो के जबाब लिखिए। (१६)
- अ) वातावरणका अर्थ बताकर रचना स्पष्ट कीजिए।
 - ब) वातावरण के ओझोन वायुका वृत्तांत लिखिए।
 - क) सागरतल की रचना आकृती के साथ स्पष्ट कीजिए।
 - ड) भारतीय ध्दीपखंडके मोसमी वायु का वर्णन कीजिए।
- प्र.४ निम्नलिखित प्रश्नोंमेंसे कोई भी दो के जबाब लिखिए। (१६)
- अ) बरसात के प्रकारोंका वर्णन कीजिए।
 - ब) वायुभार पट्टोंका वर्णन कीजिए।
 - क) सौरशक्ती के वितरणपर परिणाम करनेवाले घटक स्पष्ट कीजिए।
 - ड) सागरजल के क्षारता पर परिणाम करनेवाले घटक स्पष्ट कीजिए।
- प्र.५ टिपण्णियाँ लिखिए। (सीर्फ चार) (१६)
- अ) सागरी प्रवाह के परिणाम
 - ब) वातावरण के घटक
 - क) तापमानकी विपरितता
 - ड) वैश्विक वायु
 - इ) वायुराशी
 - फ) त्सुनामी